

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมา และกลับจากโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดขอนแก่น ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.3 วิธีดำเนินการสร้างมาตรวัด

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2539 มีจำนวนนักเรียน 10,184 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 2 กลุ่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรวัด ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดขอนแก่น ขนาดละ 1 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้อง จำนวน 121 คน ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Sampling) ดังรายละเอียดวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นออกเป็น 4 ขนาดตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก (เฉพาะโรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) จำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 33 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 49 โรงเรียน ทำการสุ่มโรงเรียนจากโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 1 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) สุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้นักเรียน 4 ห้องเรียน จำนวน 121 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรวัด

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน
โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนบึงไทรพิทยาคม	1	10 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนผางวิทยายน	1	34 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	โรงเรียนชนบทศึกษา	1	35 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	โรงเรียนนครขอนแก่น	1	42 คน
รวม		4	121 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคูณภาพของมาตรวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคูณภาพของมาตรวัด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 389 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Sampling) ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นออกเป็น 4 ขนาดตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก (เฉพาะโรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) จำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 33 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 49 โรงเรียน ทำการสุ่มโรงเรียนจากโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random

Sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 1 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้นักเรียน 12 ห้องเรียน จำนวน 389 คน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพของมาตรวัด

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนท่าพระวิทยายน	3	91 คน
	โรงเรียนโคกสัทธิยาสรรพ์	2	85 คน
	โรงเรียนจระเข้วิทยายน	1	41 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	โรงเรียนน้ำพองศึกษา	3	83 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	3	89 คน
รวม		12	389 คน

3.3 วิธีดำเนินการสร้างมาตรวัด

ในการดำเนินการสร้างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ตามรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างมาตรวัด

3.3.1.1 เพื่อสร้างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

3.3.1.2 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนโดยใช้มาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องเป็นตัวพยากรณ์

3.3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชบายน์และไอเซ็น (Fishbein and Ajzen, 1980 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโน, 2535)

3.3.3 สร้างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ตามขั้นตอนของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชบายน์และไอเซ็น ซึ่งแต่ละมาตรวัดและแบบสำรวจมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.3.1 แบบสำรวจพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจพฤติกรรมมีดังต่อไปนี้

ก) กำหนดพฤติกรรม

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

พฤติกรรมในแง่การกระทำคือ การไหว้

ที่หมาย คือ พ่อแม่

บริบท คือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นที่บ้าน

เวลา คือ ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้วัดพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนว่าใน 1 สัปดาห์นักเรียนไหว้พ่อแม่กี่ครั้ง ซึ่งเป็นการวัดแบบความถี่สัมบูรณ์ (absolute frequency) (ธีระพร อุวรรณโณ, 2535) ซึ่งแบบสำรวจพฤติกรรมฉบับจริงมีดังต่อไปนี้

โดยทั่วไปนักเรียนไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

-1. ไม่เคยไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนเลย
-2. ไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน 1 วัน/สัปดาห์
-3. ไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน 2 วัน/สัปดาห์
-4. ไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน 3 วัน/สัปดาห์
-5. ไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน 4 วัน/สัปดาห์
-6. ไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน 5 วัน/สัปดาห์

การให้คะแนนในแบบสำรวจพฤติกรรมถ้านักเรียนตอบข้อ 1 จะได้คะแนน 0 ถ้านักเรียนตอบในข้อที่ 2 ถึง 6 ก็จะได้คะแนน 1 ถึง 5 ตามลำดับ

3.3.3.2 มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (I)

การสร้างมาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมในงานวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมายตั้งแต่ +3 (เป็นไปได้) ถึง -3 (เป็นไปไม่ได้) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ฉันตั้งใจจะไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนทุกวัน

เป็นไปได้ -----:-----:-----:-----:-----:-----:----- เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

3.3.3.3 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (bi) มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

ก) สำรวจความเชื่อ โดยนำแบบสอบถามแบบปลายเปิดไปถามนักเรียน ม.4

โรงเรียนบึงไทรพิทยาคม โรงเรียนผางวิทยายน โรงเรียนชนบทศึกษาและโรงเรียนนครขอนแก่น ระหว่างวันที่ 25-30 พฤศจิกายน 2539 จำนวน 121 คน โดยใช้คำถามดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าการไหว้พ่อแม่เมื่อมาและกลับจากโรงเรียนจะก่อให้เกิดผลดีอะไรบ้าง
2. นักเรียนคิดว่าการไหว้พ่อแม่เมื่อมาและกลับจากโรงเรียนจะก่อให้เกิดผลเสียอะไรบ้าง
3. นักเรียนคิดว่าการไหว้พ่อแม่เมื่อมาและกลับจากโรงเรียนจะก่อให้เกิดผลกระทบอื่นใดตามมาอีกบ้าง

ข) คำตอบในข้อ ก) นำมาหาความถี่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย และเลือกความเชื่อที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปกล่าวถึง ความเชื่อที่ได้จากแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงความถี่ของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

ความเชื่อ	ความถี่
1. แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่	102
2. เป็นที่รักของพ่อแม่	97
3. รักษาวัฒนธรรมไทย	94
4. มีความอ่อนน้อม	80
5. เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	72
6. มีความสุข	56
7. เป็นที่ยกย่องของผู้พบเห็น	50
8. ทำให้ตนเองคู่ควรรัก	43
9. แสดงความมีมารยาทดี	34
10. เสียเวลา	31
11. พ่อแม่ภูมิใจ	21
12. เป็นตัวอย่างที่ดี	20
13. เป็นศิริมงคล	20
14. ครอบครัวเกิดความอบอุ่น	18
15. เป็นการขอเงินพ่อแม่	15
16. ทำให้จิตใจเบิกบาน	14
17. น่าเบื่อ	11
18. อาย	5
19. ไม่สนุก	3
20. ทำให้พ่อแม่เสียเวลา	3
21. ถูกเพื่อนล้อ	3

จากตารางที่ 3.3 ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มีทั้งสิ้น 21 ความเชื่อ คัดเลือกความเชื่อที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปกล่าวถึง ดังนั้น ความเชื่อที่มีความถี่ 24 ขึ้นไป คือความเชื่อเด่นชัด ได้แก่ความเชื่อข้อที่ 1-10 และผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะให้เพิ่มความเชื่อที่ 11- 13 ดังนั้นจึงได้ความเชื่อทั้งสิ้น 13 ความเชื่อ

ค) นำความเชื่อเด่นชัด มาสร้างเป็นมาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบจากพฤติกรรม การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ได้ 13 ข้อกระทง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนทำให้นักเรียนได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่
เป็นไปได้ -----:-----:-----:-----:-----:-----:----- เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

3.3.3.4 มาตรวัดการประเมินผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (ei) ขึ้นตอนการสร้าง มีดังต่อไปนี้

ก) มีขั้นตอนเหมือนกับข้อ 3.3.3.3 จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดนี้เท่ากับจำนวนข้อกระทงของมาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

ข) นำความเชื่อเด่นชัด มาสร้างเป็นมาตรวัดการประเมินผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่สำหรับฉันเป็นสิ่งที่
ดี -----:-----:-----:-----:-----:-----:----- ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

3.3.3.5 มาตรวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (Ab) มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

ก) สัมภาษณ์คำคุณศัพท์ โดยนำแบบสอบถามแบบปลายเปิดไปสอบถามนักเรียนม.4 โดยมีข้อคำถามดังนี้

1. การไหว้พ่อแม่เมื่อมาและกลับจากโรงเรียนเป็นสิ่งที่ (โปรดตอบเป็นคำคุณศัพท์สั้น ๆ)

ข) นำคำคุณศัพท์มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย และเลือกคำคุณศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปกล่าวถึงไปตั้งแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงความถี่ของคำคุณศัพท์ที่เป็นผลของความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

คำคุณศัพท์	ความถี่
1. ดี	116
2. เหมาะสม	83
3. น่าภูมิใจ	76
4. น่ายกย่อง	66
5. ควรทำ	48
6. สุขใจ	16
7. น่ารัก	10
8. เป็นแบบอย่าง	7
9. เชย	7
10. ประเสริฐ	5
11. ไม่เสียเวลา	4
12. มีคุณค่า	4
13. อบอุ่นใจ	3
14. ชอบ	3
15. มีประโยชน์	3
16. ควรอนุรักษ์	2
17. ประทับใจ	2
18. เป็นที่ยอมรับ	2
19. ไม่เชย	2
20. นามอง	1
21. ทันสมัย	1

จากตารางที่ 3.4 คำคุณศัพท์ที่เป็นผลของความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มีทั้งสิ้น 21 คำ คัดเลือกคำคุณศัพท์ที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไป กล่าวถึง ดังนั้นคำคุณศัพท์ที่มีความถี่ 24 ขึ้นไป ได้แก่คำคุณศัพท์ค่าที่ 1-5 และผู้เขียนฯ ได้เสนอแนะให้เพิ่มคำคุณศัพท์ค่าที่ 6 คือคำว่า สุขใจ รวมทั้งสิ้นได้ 6 คำ

ค) นำคำคุณศัพท์ มาหาคำตรงกันข้าม ได้ดังนี้

ดี	ตรงข้ามกับ	ไม่ดี
เหมาะสม	ตรงข้ามกับ	ไม่เหมาะสม
น่าภูมิใจ	ตรงข้ามกับ	ไม่น่าภูมิใจ
ควรทำ	ตรงข้ามกับ	ไม่ควรทำ
น่ายกย่อง	ตรงข้ามกับ	น่าตำหนิ
สุขใจ	ตรงข้ามกับ	ทุกข์ใจ

ง) นำคำคุณศัพท์มาสร้างมาตราวัดเจตคติทางตรง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

	การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนเป็นสิ่งที่...						
ดี	-----	-----	-----	-----	-----	-----	ไม่ดี
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ใช่ทั้ง	น้อย	ปานกลาง	มาก

2 อย่าง

3.3.3.6 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB) มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

ก) ลำรวจความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง โดยนำแบบสอบถามแบบปลายเปิด ไป
สอบถามนักเรียนม.4 โดยมีข้อคำถามดังนี้

1. มีคนหรือกลุ่มคนใดบ้างที่จะสนับสนุนให้นักเรียนไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจาก
โรงเรียน

2. มีคนหรือกลุ่มคนใดบ้างที่จะคัดค้านให้นักเรียนไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

ข) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จากข้อ ก) นำกลุ่มอ้างอิงมาเรียงลำดับตามความถี่
จากมากไปหาน้อย และเลือกกลุ่มอ้างอิงที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปกล่าวถึง ดังแสดง
ในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงความถี่ของกลุ่มอ้างอิง เรียงตามลำดับความถี่

กลุ่มอ้างอิง	ความถี่
1.อาจารย์	108
2.พ่อ	96
3.แม่	96
4.เพื่อน	94
5.ยาย	79
6.ตา	74
7.พี่	58
8.ญาติ	48
9.ปู่	40
10.ย่า	37
11.ตัวเอง	11
12.คนข้างบ้าน	10
13.น้อง	9
14.พระสงฆ์	8
15.คนแก่เฒ่า	6
16.บุคคลที่นับถือ	6
17.คนติดยา	1

จากตารางที่ 3.5 กลุ่มอ้างอิงมีทั้งสิ้น 17 กลุ่ม คัดเลือกกลุ่มอ้างอิงที่กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปกล่าวถึง ดังนั้นกลุ่มอ้างอิงที่มีความถี่ 24 ขึ้นไปคือแหล่งอ้างอิงเด่นชัด ได้แก่ กลุ่มอ้างอิงข้อที่ 1-10

ค) นำแหล่งอ้างอิงเด่นชัด มาสร้างมาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ได้ 10 ข้อกระทง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อาจารย์ของฉันทึกคิดว่า

จันทบุรี

จันไม่ควรร

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช้ทั้ง ๒ น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

“ให้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

3.3.3.7 มาตรฐานแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC) มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

ก) มีขั้นตอนเหมือนกับข้อ 3.3.3.6 จำนวนข้อกระทงเท่ากับมาตรฐานวัดความเชื่อเกี่ยวกับ
กลุ่มอ้างอิง

ข) นำความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงมาสร้างเป็นมาตรวัดดังตัวอย่างต่อไปนี้

โดยทั่วไปฉันต้องการทำในสิ่งที่อาจารย์ของฉันต้องการให้ทำมาน้อยเพียงใด

๑
ต้องการมาก

ไม่ต้องการเลย

(7) (6) (5) (4) (3) (2) (1)

3.3.3.8 มาตรฐานการคล้ายตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง (SN) โดยทั่วไปมักใช้รูปแบบดังต่อไปนี้ (จิระพร อารณโณ, 2535)

คนที่มีความสำคัญต่อฉันส่วนมากคิดว่า

จันทรา

ฉันไม่ควรรู้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช้ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

๒. ให้อ่านแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

การให้คะแนนมาตรฐานวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมจากพฤติกรรมการให้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มาตรฐานการประเมินผลกรรมจากพฤติกรรมการให้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มาตรฐานวัดเจตคติทางตรง มาตรฐานวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มาตรฐานวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง มาตรฐานวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม ข้อกระหนงในแต่ละมาตรฐานวัดจะให้คะแนน -3 ถึง +3 สำหรับมาตรฐานวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ข้อกระหนงในมาตรฐานวัดนี้จะให้คะแนน 1 ถึง 7

3.3.4 นำมาตรวจวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน
ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ตารางโครงสร้าง ซึ่งมีรายละเอียด
ในภาคผนวก ข

3.3.5 ทดลองใช้มาตรวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สร้างมาตรวัด นำผลการตอบมาตรวัดไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น คัดเลือกข้อกระทงและจัดทำเป็นมาตรวัดฉบับจริง

3.3.6 นำมาตรวัดฉบับจริงทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 หาคคุณภาพของมาตรวัด ได้แก่ค่าความเชื่อมั่น ตลอดจนค่าสถิติพื้นฐานของมาตรวัด

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นมาตรวัดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์การไหว้ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบย์และไอเซ็น (Fishbein and Ajzen, 1980 อ้างถึงใน อีระพร อุวรรณโณ, 2535) เครื่องมือประกอบด้วยแบบสำรวจพฤติกรรม 1 ชุด และมาตรวัด 7 ชุดดังนี้

3.4.1 แบบสำรวจพฤติกรรมการณ์การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

3.4.2 มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมการณ์การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (I)

3.4.3 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมจากพฤติกรรมการณ์การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (b₁)

3.4.4 มาตรวัดการประเมินผลกรรมจากพฤติกรรมการณ์การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (e₁)

3.4.5 มาตรวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมการณ์การไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน (A_B)

3.4.6 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB)

3.4.7 มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC)

3.4.8 มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง (SN)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้คือ

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างมาตรวัด

3.5.1.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงต้นสังกัดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนบึงไทรพิทยาคม โรงเรียนผางวิทยายน โรงเรียนชนบทศึกษา โรงเรียนนครขอนแก่น โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำจดหมายไปติดต่อด้วยตนเองและขอนัดหมายวันไปเก็บข้อมูล ในระหว่างวันที่ 10 - 15 ธันวาคม 2539

3.5.1.2 เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการโดย แจกแบบสอบถามปลายเปิด ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด อธิบายวัตถุประสงค์ของการทำแบบสอบถาม ปลายเปิดและประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจก่อนการตอบคำถาม

3.5.1.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม เมื่อเข้าใจแล้วจึงลงมือทำแบบสอบถาม ปลายเปิด ใช้เวลาประมาณ 50 นาที

3.5.1.4 นำความเชื่อ คำคุณศัพท์ และกลุ่มอ้างอิงที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแบบ ปลายเปิดมาสร้างเป็นมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกาให้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจาก โรงเรียน นำมาตรวัดไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเดิม ในระหว่างวันที่ 25 - 28 มกราคม 2540 เพื่อนำผลการตอบมาตรวัดไปหาคุณภาพของมาตรวัดเป็นรายข้อ

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาคุณภาพของมาตรวัด

3.5.2.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงคณบดีของโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนนำห้องศึกษา โรงเรียนท่าพระวิทยายน โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย โรงเรียนจระเข้วิทยายน โรงเรียนโคกสีพิทยาสรรพ์ โดยผู้วิจัยเป็น ผู้นำจดหมายไปติดต่อด้วยตนเองและขออนัดหมายวันไปเก็บข้อมูล ในระหว่างวันที่ 10 - 14 กุมภาพันธ์ 2540

3.5.2.2 เตรียมมาตรวัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการโดย อธิบายถึงความสำคัญของการทำวิจัยในครั้งนี้ และได้ชี้แจงขอความร่วมมือในการตอบมาตรวัดด้วยความ เป็นจริง ในมาตรวัดจะไม่มีการลงชื่อของนักเรียนและจะไม่มีผลใด ๆ ต่อการเรียนของ นักเรียน คำตอบของนักเรียนจะเก็บไว้เป็นความลับ

3.5.2.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนถาม เมื่อเข้าใจแล้วจึงลงมือทำมาตรวัดโดยเรียง ลำดับจากชุดที่ 1 ไปถึงชุดที่ 7 ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.6.1 หาค่าสถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าอำนาจจำแนกเพื่อคัดเลือกข้อกระเทงและการวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS (วิชชัย งามลันนิงค์, 2538) โดยใช้สถิติดังนี้

3.6.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของมาตรวัด ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนน รายข้อและคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน

(Pearson-Product Moment Correlation Coefficient) (จามนิตย์ ชาติทอง, 2533)

สูตรดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy} แทน สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

$\sum X$ แทน ผลรวมของผลจากการวัดตัวแปร X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของผลจากการวัดตัวแปร Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของ X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของ Y

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการพิจารณาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของแบบวัดโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1974 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538) เขียนสูตรได้ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left(1 - \frac{S^2_i}{S^2_K} \right)$$

α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของมาตรวัด

K = จำนวนข้อ

S^2_i = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_K = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.6.3 การสร้างสมการพยากรณ์

3.6.3.1 การสร้างสมการพยากรณ์เพื่อพยากรณ์เจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน โดยการนำคะแนนจากมาตรวัดเจตคติทางตรง และคะแนนจากมาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง ไปสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ไปยังเจตนาเชิงพฤติกรรม จะได้ค่า

น้ำหนัก β_1 และ β_2 และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมกับแบบสำรวจพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ (ธวัชชัย งามสันติวงศ์, 2538)

สมการพยากรณ์เจตนาเชิงพฤติกรรมในรูปคะแนนดิบ

$$Y_I = a + \beta_1 \cdot A_B + \beta_2 \cdot SN$$

สมการพยากรณ์เจตนาเชิงพฤติกรรมในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_I = \beta_1 \cdot A_B + \beta_2 \cdot SN$$

3.6.3.2 การสร้างสมการพยากรณ์เพื่อพยากรณ์พฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากมาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมกับแบบสำรวจพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ (ธวัชชัย งามสันติวงศ์, 2538)

สมการพยากรณ์พฤติกรรมในรูปคะแนนดิบ

$$Y_B = a + \beta \cdot I$$

สมการพยากรณ์พฤติกรรมในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_B = \beta \cdot I$$

3.6.4 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน ใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson-Product Moment Correlation Coefficient) (งามนิตย์ ชาติทอง, 2533) เหมือนกับข้อ 3.6.2.1